Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (judecător Al-dru Zadorojniuc)
Dosarul nr.2a-493/2025 (nr.2-21186491-03-2a-08042025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E

07 octombrie 2025 mun. Bălţi
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător Radu Holban
Judecătorii Svetlana Ghercavii, Mariana Sajin
Grefier Lilia Burlacu

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Buliga (Stologan) Svetlana;

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Economii și Împrumut „Econom Fix” către Stologan Svetlana, Stologan Marin și Guranda Larisa cu privire la încasarea datoriei,

împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24 iulie 2024, -

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La data de 17 decembrie 2021, AEÎ „Econom Fix” a depus cerere de chemare în judecată către Stologan Svetlana, Stologan Marin și Stologan Axenia solicitând încasarea din contul pârâților, în mod solidar, a datoriei totale de 164 658,21 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 12 iunie 2019 între AEÎ „Econom-Fix” având calitatea de împrumutător și pârâta Stologan Marin, având calitatea de împrumutat, a fost încheiat un contract de împrumut nr./seria EFX.01.000212.01 din 12 iunie 2019 privind acordarea unui împrumut în mărime de175000,00 lei, începând cu data de 12 iunie 2019, cu scadența la 30 iunie 2022.

Drept dovadă privind executarea tranzacției a părților contractante servește ca probă dispoziția de plată nr. 213 din 12.06.2019 întocmită pentru eliberarea sumei de bani și semnate de părți.

La data inițierii acțiunii civile în instanța de judecată, conform datelor și calculelor efectuate de către contabilitatea asociației între reclamant și pârât la data

de 06.12.2021, ultimul a acumulat o datorie în sumă de 164 658,21 lei, după cum urmează: 70000,00 lei - sold împrumut, 3387,23 lei - dobânda normală, 52500,00 lei - împrumutul restant, 29 443,73 lei - dobânda restantă, 9327,25 lei - penalități calculate.

Conform p.1.1 a contractului nr./seria EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, împrumutatul se obligă să ramburseze integral suma împrumutată și dobânda aferentă până la data de 30 iunie 2022, conform graficului stabilit în contract.

Astfel, în cadrul raportului juridic contractual dintre reclamant și pârâți, Stologan Marin a admis întârzieri de plată mai mult de 180 de zile de la scadența acestuia, ca consecință prin inacțiunile din partea împrumutatului, dă motive AEÎ „Econom-Fix" să creadă că nu poate conta pe executarea din partea debitorului în viitor.

Relatează că, în baza p.2.8 a contractului nr./seria EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, pentru sumele restante ale împrumutului și a dobânzii aferente se percep penalități în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere. În așa mod, pentru neonorarea obligațiunilor de plată, AEÎ „Econom- Fix" a calculat penalități la împrumut spre rambursare care la rândul său constituie suma de 9327,25 lei până la data de 06.12.2021.

De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere, în această ordine de idei, reclamantul solicită să fie aplicată condițiile clauzei penale stabilite în pct. 2.9 din Contractul nr. EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, în faza de executare silită.

Mai susține că, interpretarea prevederilor art. 22 alin. (1) lit. g) Cod de executare în coroborare cu art. 24 alin. (1) Cod de executare, care stabilește că executorul judecătoresc este în drept să calculeze penalități ce rezultă din documentul de executare emis de instanța de judecată.

Urmare a celor expuse mai sus, reclamantul consideră că este oportun să fie calculat penalitatea în procesul de executare silită conform Codului de executare al RM, având la bază prevederile art. 942, alin. (4) Cod civil. Astfel, penalitățile calculate de către reclamant față de pârât sunt legale și întemeiate prin contractul de împrumut încheiat între părți.

Totodată, în temeiul art. 1642 Cod civil, reclamantul a expediat scrisori în adresa fidejusorilor, referitor la neexecutarea obligațiilor contractuale ale pârâtului, care la rândul său a fost cerut, conform prevederilor pct. 3.1 al contractului

menționat în text, să se prezinte la sediul Asociației pentru rambursarea împrumutului, plata dobânzii şi penalităților formate în urma inacțiunilor pârâtului.

Astfel, pârâtul şi copârâții până în prezent nu au dat nici un răspuns la pretențiile înaintate în adresa lor pentru a fi soluționat pe cale amiabilă conflictul creat și evitării cheltuielilor judiciare suplimentare care vor avea loc în instanța de judecată.

În drept, îşi întemeiază acțiunea pe dispozițiile art. art. 391, 858, 901, 947, 1247, 1248, 1640, 1642 Cod civil; art. 19, 32, art. 166-167 Cod de procedură civilă.

Solicită admiterea integrală a cererii de chemare în judecată, încasarea de la pârâți în mod solidar a creanței în mărime de 164 658,21 lei format din următoarele elemente de calcul: 70 000,00 lei sold împrumut; 3 387,23 lei dobânda normală; 52 500,00 lei împrumutul restant; 29 443,73 lei dobânda restantă; 9 327,25 lei penalitate calculată. Încasarea taxei de stat şi toate cheltuielilor judiciare care vor fi efectuate şi prezentate în cadrul examinării pricinii civile, din contul pârâtului.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 27 mai 2024 s-a înlocuit pârâta Stologan Axenia (decedată la *****) cu succesorul în drepturi - Guranda Larisa. (f.d.82)

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24 iulie 2024 acțiunea civilă a fost admisă parțial.

S-a încasat în mod solidar de la Stologan Marin, de la Guranda Larisa și de la Stologan Svetlana în beneficiul AEÎ „Econom Fix” datoria în mărime 164 658,21 lei, cheltuielile judiciare pentru achitarea taxei de stat în cuantum de 3% din suma încasată, ceea ce constituie 4 939,74 lei, precum și pentru citarea publică în sumă de 285 lei, iar în total suma de 169 882, 95 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

La 24 martie 2025 avocatul Belousov Andrei în interesele apelantei Buliga (Stologan) Svetlana a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24 iulie 2024, solicitând admiterea integrală a cererii de apel.

Potrivit art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 24 iulie 2024, iar apelul nemotivat a fost declarat la 24 martie 2025, prin urmare apelul este declarat peste termen.

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 29 mai 2025 s-a repus în termen cererea de apel declarată de avocatul Belousov Andrei în interesele apelantei Buliga (Stologan) Svetlana, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de AEÎ „Econom Fix" către Stologan Svetlana, Stologan Marin și Guranda Larisa privind încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24 iulie 2024.

Argumentele părților:

În susținerea cererii de apel apelanta a invocat că, la examinarea cauzei în prima instanță nu a fost citată, nu a participat la ședințe și nici nu a recepționat copia cererii de chemare în judecată cu anexele la ea. La fel, susține că nu a semnat careva contract de garanție la acordarea împrumutului lui Stologan Marin, fostul său soț de care a divorțat la 20.10.2018. Declară cu toată responsabilitatea că contractul de garanție din 12.06.2019 este falsificat.

Consideră că hotărârea urmează a fi casată parțial în partea ce ține de pretențiile înaintate și admise împotriva apelantei.

Drept temei de înaintare a apelului a invocat prevederile art. 386 alin. (1) lit. b), c) și d) CPC.

La 01.09.2025 AEÎ „Econom Fix" reprezentat de lichidatorul Cazacu Adrian a depus referință la cererea de apel prin care a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

A invocat că prin prisma prevederilor art. 117 alin. (1), 118 alin. (1) CPC, partea în proces trebuie să dovedească prin probe circumstanțele pe care le invocă, însă la cererea de apel nu sunt anexate careva probe ce ar demonstra cele invocate de Buliga (Stologan) Svetlana, respectiv argumentele acesteia poartă un caracter declarativ și nu pot servi drept temei pentru admiterea apelului.

Declarațiile părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul apelantei Buliga (Stologan) Svetlana avocatul Belousov Andrei a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii în partea admiterii pretențiilor față de Buliga (Stologan) Svetlana, și în această partea să fie emisă o nouă hotărâre prin care cererea de

chemare în judecată înaintată de AEÎ „Econom Fix” către Buliga (Stologan) Svetlana privind încasarea datoriei să fie respinsă.

Apelanta Buliga (Stologan) Svetlana a solicitat admiterea cererii de apel pe motivele invocate.

Nu s-au prezentat intimații AEÎ „Econom Fix”, Stologan Marin, Guranda Larisa, procedură citării legale a fost respectată, în legătură cu ce, în temeiul art. 379 alin. (2) coroborat cu art. 102 alin. (4^1) CPC, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces.

Totodată, reprezentantul intimatului AEÎ „Econom Fix” lichidatorul Cazacu Adrian prin referința depusă la apel a solicitat examinarea apelului în lipsa sa.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră pasibilă de respingere cererea de apel, din considerentele ce urmează.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanţe.

În conformitate cu art. 373 aliniatele (1), (2), (3), (5) CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 Cod de procedură civilă, iar în conformitate cu art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În această ordine de idei, instanța de apel constată că, prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

Probatoriul cauzei denotă faptul că, la 12.06.2019 între AEÎ „Econom Fix” în calitate de împrumutător și Stologan Marin, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr./seria EFX.01.000312.01 privind acordarea unui împrumut în mărime de 175 000 lei, începând cu data de 12.06.2019, cu termenul de scadență la 30.06.2022.

Rambursarea împrumutului a fost garantată prin încheierea contractelor de fidejusiune cu fidejusorii Stologan Axenia și Stologan Svetlana, care și-au asumat

obligația de a răspunde solidar și în volum deplin pentru obligația împrumutatului (f.d.11, 13).

Potrivit dispoziției de plată nr. 213 din Stologan Marin a recepționat împrumutul în sumă de 164 658,21 lei (f.d.5).

Invocând admiterea restanței la plata ratelor lunare, potrivit contractului de împrumut, la 15.09.2021 AEÎ „Econom Fix" a expediat în adresa debitorului Stologan Marin, cât și fidejusorilor Stologan Axenia și Stologan Svetlana reclamație cu solicitarea achitării datoriei în termen de 15 zile, în caz contrar va fi nevoit să inițieze procedura de recuperare silită a datoriei. (f.d.6)

Reclamația expediată în adresa pârâtului Stologan Marin a fost restituită reclamantului cu mențiunea „plecat" (f.d.6 Verso), Stologan Axenia a recepționat-o la 21.09.2021, iar pârâta Stologan Svetlana a refuzat să primească notificarea (f.d.7).

Deoarece, datoria acumulată nu a fost achitată, AEÎ „Econom Fix" a depus cerere de chemare în judecată către Stologan Svetlana, Stologan Marin și Stologan Axenia solicitând încasarea din contul pârâților, în mod solidar, a datoriei totale de 164 658,21 lei, și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 27 mai 2024 s-a înlocuit pârâta Stologan Axenia (decedată la *****) cu succesorul în drepturi - Guranda Larisa. (f.d.82)

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii civile formulate de AEÎ „Econom Fix". S-a încasat în mod solidar de la Stologan Marin de la Guranda Larisa și de la Stologan Svetlana în beneficiul AEÎ „Econom Fix" datoria în mărime 164658,21 lei, cheltuielile judiciare pentru achitarea taxei de stat în cuantum de 3% din suma încasată, ceea ce constituie 4 939, 74 lei, precum și pentru citarea publică în sumă de 285 lei, iar în total suma de 169 882,95 lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, debitorul Stologan Marin nu și-a executat obligațiile de achitare a tranșelor lunare, conform graficului plăților, care este parte componentă a contractului de împrumut, că rambursarea a fost garantată de către fidejusori, atât pârâtul cât și fidejusorii urmează să răspundă în mod solidar față de AEÎ „Econom Fix".

Invocând ilegalitatea și netemeinicia parțială a hotărârii Buliga (Stologan) Svetlana a contestat-o cu apel în partea admiterii pretențiilor AEÎ „Econom Fix” înaintate față de Stologan Svetlana de încasare a datoriei și cheltuielilor de judecată.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererile de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 9 alin. (1), (2) lit. a) din Codul civil, (1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

În conformitate cu art. 10 din Codul civil, (1) Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. (2) Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Potrivit art. 11 Codul civil, (1) Buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.

În conformitate cu art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei

prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației. În temeiul art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 858 alin. (1) - (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 901 alin. (1) lit. e), alin. (5) Codul civil, (1) Atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare. (5) Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.

Articolul 992 alin. (1) Codul civil, prevede că, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Iar, în conformitate cu art. 993 alin. (2) CPC, părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor.

Potrivit art.1242 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Potrivit art. 1767 alin. (1) Cod civil, părţile pot conveni asupra constituirii unor garanţii reale (inclusiv gaj), personale (inclusiv fidejusiune) sau a unor alte garanţii uzuale în practica bancară.

Articolul 1628 alin. (2) Cod civil, fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.

În conformitate cu art. 1636 alin. (1) Cod civil, obligaţia garantată prin fidejusiune poate fi prezentă sau viitoare, pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prin fidejusiune se poate garanta şi obligaţia altui fidejusor.

Potrivit art. 1633 alin. (1) Cod civil, garanţia personală poate fi asumată de către garant prin contract încheiat cu creditorul (contract de fidejusiune sau, după caz, contract de garanţie personală autonomă).

La punctul 2.6 din contractul de împrumut este prevăzut graficul de rambursare a împrumutului, pârâtul urmând să ramburseze împrumutul în 13 rate lunare (f.d.8).

Potrivit pct. 3.2 din contractul de împrumut EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019, respectarea de către debitor a obligațiilor a fost asigurată prin constituirea în folosul Asociației a fidejusiunii prin contractele din 12 iunie 2019, care au fost garantate de către fidejusorii Stologan Axenia și Stologan Svetlana (f.d.11, 13).

La situația din 08.02.2022, potrivit certificatului privind creanțele suma datoriilor acumulate de către debitor, constituie 164658,21 lei, din care: împrumutul în sumă de 70.000,00 lei, împrumut restant în sumă de 52500,00 lei, penalități în sumă de 9309,21 lei, dobânda în sumă de 3387,23 lei, dobândă restantă în sumă de 29443,73 lei, penalități în sumă de 18,08 lei. (f.d.15)

După cum s-a menționat mai sus în scopul soluționării amiabile a litigiului AEÎ „Econom Fix”, la 15.09.2021 a somat debitorul și fidejusorii, despre existența restanței și necesitatea achitării acesteia în termen de 15 zile, informându-i despre consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiunilor sale dar în termenul stabilit datoria nu a fost achitată şi nici nu au fost întreprinse careva acțiuni în scopul stingerii cel puțin parțiale a datoriei.

Aici se vor reține prevederile art.901 alin.(1) lit. a), d), f) Cod civil, atunci când fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare. Potrivit alin.(4), (5) al aceluiași articol, mijloacele juridice de apărare prevăzute la alin. (1) care sînt compatibile pot fi cumulate.

Conform art. 1248 alin. (1) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 942 alin. (1) Cod Civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale". Iar din conținutul alin. (4) al aceluiași articol, rezultă că "în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere".

Reieșind din actele dosarului se reține că, contractul de împrumut este cu titlu oneros, fiind purtător de dobândă. Astfel se vor reține și prevederile art. 874 Cod civil, care indică că în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Potrivit pct. 2.1 al contractului pentru utilizarea creditului debitorul s-a obligat să plătească Asociației o dobândă în mărime de 30.00 % anual astfel, luând în considerație că dobânda normală în mărime de 3387,23 lei și dobânda restantă în sumă de 29443,73 lei stabilite conform contractului de împrumut nr. EFX.01.000312.01 din 12.06.2019 prezintă o clauză contractuală, instanța de judecată consideră că acestea urmează a fi încasate în mărimea solicitată în mod solidar.

Conform art. 947 alin. (1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Potrivit pct. 2.9 al contractului, părțile au stabilit de comun acord că, pentru sumele restante ale împrumutului şi a dobânzii aferente se percep penalități în mărime de 0,25 % pentru fiecare zi de întârziere.

În consecință Colegiul civil reține concluzia instanței de fond privind admiterea cerinței de încasare a penalității.

Potrivit art. 1663 Cod civil, (1) înainte de asumarea fidejusiunii, creditorul are obligația de a explica potențialului fidejusor următoarele: a) efectele generale ale fidejusiunii preconizate; și b) riscurile concrete la care se expune fidejusorul, conform informațiilor disponibile creditorului, avînd în vedere situația financiară a debitorului. (2) În cazul în care creditorul cunoaște sau are motive să cunoască faptul că, din cauza unei relații de încredere dintre debitor și fidejusor, există un risc semnificativ că fidejusorul nu își asumă fidejusiunea în mod liber sau fiind informat adecvat, creditorul are obligația de a constata că fidejusorul a primit consultații independente. Modalitățile de a constata că fidejusorul a primit consultații independente se stabilesc de Guvern. (3) În cazul în care informațiile prevăzute la alin. (1) sau, după caz, consultațiile independente prevăzute la alin. (2) nu sînt primite de către fidejusor cu cel puțin 5 zile înainte de data semnării ofertei de fidejusiune sau a fidejusiunii, oferta poate fi revocată sau fidejusiunea anulată de către fidejusor într-un termen rezonabil după primirea informațiilor sau a consultației independente. Termenul de 5 zile se consideră rezonabil dacă din circumstanțe nu rezultă altfel. (4) Dacă, contrar dispozițiilor alin. (1) sau (2), nu s-au acordat informațiile sau, după caz, consultația independentă, oferta de fidejusiune poate fi revocată sau fidejusiunea anulată de către fidejusor în orice moment. (5) În cazul în care fidejusorul revocă oferta sau anulează fidejusiunea în temeiul alin. (1)-(4), prestațiile primite de către părți se restituie conform dispozițiilor legale privind îmbogățirea nejustificată. (6) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică dacă actul juridic prin care se asumă fidejusiunea este încheiat în formă autentică.

Potrivit prevederilor pct. 3.2, al contractului de împrumut, rambursarea împrumutului primit de către împrumutător de la Asociație, plata dobânzii și penalităților este garantată de fidejusorii Stologan Axenia şi Stologan Svetlana, care și-au exprimat în mod liber voința prin semnarea contractului de împrumut, cât și a celor de fidejusiune.

Fidejusiunea este o garanţie personală şi constă în angajamentul pe care şi-l ia o persoană (fidejusor) faţă de creditor de a executa obligaţia debitorului principal în cazul că acela nu o va executa. Creditorul are astfel certitudinea că în caz de nevoie creanţa sa va fi realizată prin două gajuri generale: patrimoniul debitorului şi patrimoniul fidejusorului.

Ținând cont de faptul că debitorul Stologan Marin nu și-a executat obligațiile de achitare a tranșelor lunare, conform graficului plăților, care este parte componentă a contractului de împrumut, că rambursarea împrumutului a fost garantată de către fidejusorii Stologan Svetlana și Guranda Larisa succesor în drepturi al Stologan Axenia, ultimele urmează să răspundă solidar, de rând cu debitorul Stologan Marin pentru obligațiile acestuia față de creditorul AEÎ „Econom Fix”.

Colegiul civil va respinge argumentul apelantei precum că dânsa nu a semnat careva contract de fidejusiune, ori potrivit contractului de împrumut nr./seria EFX.01.000312.01 din 12 iunie 2019 la punctul 3.2 este aplicată semnătura Svetlanei Stologan, în vederea rambursării împrumutului de către Stologan Marin de la Asociație și plata dobânzilor și penalităților.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil reține că, Stologan Svetlana a semnat la 12.06.2019 și contractul de fidejusiune. Potrivit acestui contract se atestă că, AEÎ „Econom Fix” a negociat cu Stologan Svetlana clauzele contractuale, la punctul II este prevăzut drepturile și obligațiile părților, astfel contractul de fidejusiune reprezintă înțelegerea deplină între părți, acordul fidejusorului care a semnat personal contractul. (f.d.13)

Totodată, Colegiul reține că apelanta în cererea de apel declară cu toată responsabilitatea că contractul în litigiu este falsificat, dar prin prisma prevederilor art. 117 alin. (1), 118 alin. (1) CPC, partea în proces trebuie să dovedească prin probe circumstanțele pe care le invocă, însă la cererea de apel nu sunt anexate careva probe care ar demonstra cele invocate de către Buliga (Stologan) Svetlana, respectiv argumentele acesteia poartă un caracter declarativ și urmează a fi respinse.

De altfel, fiind prezenți în ședința instanței de apel, atât apelanta cât și reprezentantul său nu au adus careva argumente noi dar au susținut în întregime argumentele expuse în cererea de apel.

Referitor la cheltuielile de judecată încasate prin hotărârea contestată, Colegiul menționează că potrivit art. 94 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Respectiv ținând cont că cererea de chemare în judecată a fost admisă, instanța de fond corect a admis și cerința reclamantului de încasare a cheltuielilor de judecată, aceasta fiind o pretenție subsecventă celei principale.

Prin urmare, Colegiul civil consideră întemeiată soluția instanței privind încasarea în mod solidar din contul lui Stologan Marin, Guranda Larisa și Buliga (Stologan) Svetlana în beneficiul AEÎ „Econom Fix" a datoriei în sumă de 2164658,21 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 4 939,74 lei cu titlu de taxă de stat precum și 285 lei pentru citarea publică.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

În circumstanțele de fapt și de drept constatate și descrise, și deoarece hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea corectă a probelor administrate în conformitate cu cerințele art. 130 Cod de procedură civilă, iar motivele invocate de apelant în cererea de apel se reduc, în marea sa majoritate, la critici formale, lipsite de suport probant și în lipsa unei justificări legale, Colegiul consideră apelul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe pronunțată în cauză.

Conducându-se de prevederile art.385 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de Buliga (Stologan) Svetlana.

Menține hotărîrea judecătoriei Soroca, sediul Florești din 24 iulie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația de Economii și Împrumut ,,Econom Fix" către Stologan Svetlana, Stologan Marin și Guranda Larisa cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin